

Kategorija: 3.4.4.9. Kiti su įmonės restruktūrizavimo procesu susiję klausimai;3.5.10. Vykdomojo dokumento grąžinimas;3.5.18. Bendrosios išieškojimo iš skolininko turto taisyklės;

Santrauka:

Pareiškėja prašė panaikinti antstolio patvarkymą dėl vykdomojo dokumento grąžinimo vykdomojoje byloje, nes skolininkui iškelta restruktūrizavimo byla. Pirmosios ir apeliacinės instancijų teismai skundą atmetė. Pareiškėja pateikė kasacinį skundą.

LAT nurodė, kad draudimas restruktūrizuojamai įmonei vykdyti pinigines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties išskelti įmonės restruktūrizavimo bylą priėmimo dienos, atsiranda įsiteisėjus teismo nutarčiai išskelti restruktūrizavimo bylą, tačiau šis draudimas apima tik draudimą vykdyti prievoles, kurių vykdymo terminai suėjo iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Naujosios įmonės prievolės, kurios [R] įvardytos kaip „einamosios įmokos“, turi būti vykdomos bendra tvarka ([R] 8 str. 4 p.), ir restruktūrizuojamos įmonės statusas nesuteikia skolininkui jokių privilegijų. Pareiškėjos naudai iš restruktūrizuojamos įmonės mokamas atlyginimas už restruktūrizavimo metu suteiktą teisinę pagalbą yra einamosios įmokos, todėl laikytina, kad teismo sprendimu priteista pareiškėjai skola susidarė įmonei nemokant [R] 8 str. 4 p. apibrėžtų įmokų, atsiradusių jau po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, ir ši skola, kaip ir visos mokėtinos einamosios restruktūrizuojamos įmonės įmokos, turi būti išieškoma bendra CPK nustatyta tvarka.

LAT panaikino žemesnių instancijų teismų nutartis ir skundą tenkino.

Civilinė byla Nr. 3K-3-110-421/2018

Teisminio proceso Nr. 2-68-3-23922-2016-6

Procesinio sprendimo kategorijos:

3.4.4.9; 3.5.10; 3.5.18

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. sausio 11 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Birutės Janavičiūtės (kolegijos pirmininkė) ir Donato Šerno (pranešėjas),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **pareiškėjos L. T.** kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2017 m. kovo 9 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos L. T. skundą suinteresuotam asmeniui antstoliui A. N. **dėl antstolio veiksmų.**

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl civilinio proceso teisės normų, reglamentuojančių einamųjų išmokų išieškojimą iš restruktūrizuojamos įmonės.

2. Pareiškėja prašė panaikinti antstolio 2016 m. birželio 27 d. patvarkymą dėl vykdomojo dokumento grąžinimo vykdomojoje byloje Nr. 0157/15/02280.

3. Pareiškėja nurodė, kad 2013 m. birželio 26 d. RUAB „Molesta“ sudarė su pareiškėja sutartį dėl teisinės pagalbos; šios sutarties pagrindu pareiškėja atstovavo restruktūrizuojamos bendrovės interesams visose įmonėse, įstaigose, organizacijose ir teismuose, teikė teisines paslaugas. RUAB „Molesta“ tinkamai nevykdė savo įsipareigojimų atsiskaityti su pareiškėja, todėl liko skolinga 4713,34 Eur. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2016 m. balandžio 27 d. išdavė vykdomąjį raštą dėl 4713,34 Eur skolos, 212,10 Eur palūkanų, 6 proc. metinių palūkanų nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme (2015 m. spalio 29 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir dėl 110,28 Eur bylinėjimosi išlaidų išieškojimo iš skolininkės RUAB „Molesta“ išieškotojos L. T. naudai.

4. 2016 m. balandžio 29 d. antstoliui buvo pateiktas vykdyti teismo išduotas vykdomasis raštas, tačiau 2016 m. birželio 27 d. patvarkymu antstolis jį grąžino pareiškėjai. Pareiškėja, nesutikdama su antstolio patvarkymu, teigia, kad nors skolininkei iškelta restruktūrizavimo byla, bet skola atsirado po restruktūrizavimo bylos teisme iškėlimo. Restruktūrizavimo procese susidariusi skola turi būti išieškoma bendra tvarka iš visų RUAB „Molesta“ lėšų. Reikalavimai dėl einamųjų įmokų nėra įtraukiami į restruktūrizuojamos bendrovės kreditorių sąrašą, be to, jau būna patvirtintas ir restruktūrizavimo planas.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

5. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2016 m. rugsėjo 7 d. nutartimi pareiškėjos skundą atmetė.

6. Teismas nustatė, kad RUAB „Molesta“ skola pareiškėjai susidarė po restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Byloje nėra duomenų, kad RUAB „Molesta“ restruktūrizavimo byla būtų nutraukta, kad pareiškėja būtų pateikusi antstoliui informaciją apie papildomus restruktūrizavimo bylą iškėlusio teismo sprendimus, kurių pagrindu būtų galimas išieškojimas iš konkrečių skolininkei priklausančių sąskaitų ir jose esančių lėšų.

7. Nors Vilniaus apygardos teismas 2014 m. sausio 3 d. nutartimi išskėlė UAB „Molesta“ restruktūrizavimo bylą ir nustatė šešių mėnesių nuo teismo nutarties išskelti bendrovei restruktūrizavimo bylą įsiteisėjimo dienos terminą bendrovės restruktūrizavimo planui parengti ir pateikti teismui (nutartis įsiteisėjo 2014 m. kovo 27 d.), tačiau restruktūrizavimo planas iki šiol yra nepatvirtintas, restruktūrizavimo byla nenutraukta. Nuo teismo nutarties išskelti įmonės restruktūrizavimo bylą įsiteisėjimo dienos iki teismo nutarties patvirtinti restruktūrizavimo planą priėmimo dienos yra draudžiama vykdyti visas pinigines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties išskelti įmonės restruktūrizavimo bylą priėmimo dienos, išieškoti skolas iš įmonės teismo ar ne ginčo tvarka. Taigi visi kreditorių reikalavimai, kurie atsirado iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo, yra tenkinami Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo (toliau – *JR*) nustatyta tvarka. Teismas pripažino pareiškėjos skundą nepagrįstu nurodęs, kad restruktūrizuojamos įmonės prievolės (einamosios įmokos) turi būti vykdomos tik iš tų restruktūrizuojamos įmonės sąskaitų, kurias nurodo teismas, neatsižvelgiant į tai, kad sąskaitos yra areštuotos ar joms yra taikomi kiti disponavimo apribojimai. Restruktūrizavimo metu susidariusią einamųjų įmokų skolą galima išieškoti tik restruktūrizavimo bylai esant nutrauktai. Restruktūrizavimo bylai tęsiantis, be restruktūrizavimo bylą nagrinėjančio teismo leidimo negalimi jokie priverstiniai antstolių veiksmai.

8. Teismas pažymėjo, kad antstoliui nebuvo pateikta informacija apie papildomus restruktūrizavimo bylą iškėlusio teismo sprendimus, kurių pagrindu būtų galima skolą pareiškėjai išieškoti iš konkrečių skolininkei priklausančių sąskaitų ir jose esančių lėšų.

9. Vilniaus apygardos teismas, išnagrinėjęs bylą pagal pareiškėjos atskirąjį skundą, 2017 m. kovo 9 d. nutartimi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016 m. rugsėjo 7 d. nutartį paliko nepakeistą.

10. Teismas nurodė, kad nuo teismo nutarties išskelti įmonės restruktūrizavimo bylą įsiteisėjimo dienos iki teismo nutarties patvirtinti restruktūrizavimo planą priėmimo dienos sustabdomas išieškojimas pagal vykdomuosius dokumentus ir reikalavimų įskaitymas; šiuo laikotarpiu restruktūrizuojama įmonė moka visas einamąsias įmokas tik iš tų restruktūrizuojamos įmonės sąskaitų, kurias nurodo teismas, neatsižvelgiant į tai, kad sąskaitos yra areštuotos ar joms taikomi kiti disponavimo apribojimai. Taigi, restruktūrizuojamos įmonės kreditorius, ginantis savo pažeistas teises, gali kreiptis į teismą leidimo atlikti einamąsias įmokas iš konkrečių įmonės sąskaitų. Dėl to skola, susidariusi po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, negali būti išieškoma per antstolį.

11. Teismas pažymėjo, kad restruktūrizavimo byloje dar nepatvirtintas restruktūrizavimo planas, todėl negalimi jokie priverstiniai antstolio veiksmai, net ir išieškant skolą, atsiradusią po restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Apeliacinės instancijos teismas pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad antstolis, gražinęs vykdomąjį dokumentą pareiškėjai, elgėsi teisėtai ir pagrįstai.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

12. Kasaciniu skundupareiškėja prašo Vilniaus apygardos teismo 2017 m. kovo 9 d. nutartį panaikinti. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

1. Teismai vadovavosi *JR* 28 straipsnio 4 dalies nuostata, nurodydami, kad jokie antstolių priverstiniai veiksmai be restruktūrizavimo bylą nagrinėjančio teismo leidimo RUAB „Molesta“ atžvilgiu negalimi. Tačiau minėta norma pradedama taikyti tik nutraukus restruktūrizavimo procesą, bet ji nedraudžia išieškoti einamųjų įmokų skolos iš restruktūrizuojamos bendrovės lėšų. Šiuo atveju minėta norma netaikytina, nes skola atsirado po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, t. y. už einamąsias įmokas, kurios buvo leidžiamos pagal Vilniaus apygardos teismo 2013 m. sausio 16 d. nutartį civilinėje byloje Nr. B2-2133-653/2013 ir 2013 m. vasario 1 d. nutartį civilinėje byloje Nr. B2-2133-653/2013 (teismas minėtomis nutartimis leido iš RUAB „Molesta“ sąskaitų atlikti einamuosius mokėjimus, reikalingus ūkinei veiklai, tarp jų ir teisinėms paslaugoms). Visi atsiskaitymai už paslaugas, suteiktas po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, buvo vykdomi būtent pagal minėtas nutartis. Pareiškėjos skunde nurodyta, kad yra priimtos teismo nutartys, leidžiančios atlikti einamuosius mokėjimus iš areštuotų sąskaitų, taigi, apie šias nutartis buvo žinoma ir antstoliui, ir teismui (minėtos nutartys yra Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO).

2. Antstolio patvarkymas prieštarauja *JR* 8 straipsnio 1 ir 3 punkto, 23 straipsnio normoms, nes skola atsirado po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, o reikalavimai dėl tokios skolos išieškojimo (dėl einamųjų įmokų) neįtraukiami į restruktūrizuojamos bendrovės kreditorių sąrašą. Pagal *JR* 23 straipsnį į restruktūrizuojamos bendrovės kreditorių sąrašą įrašomi tik tie reikalavimai, kurie yra atsiradę iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Be to, reikalavimai dėl įtraukimo į kreditorių sąrašą turi būti pateikti per teismo nustatytą terminą, kurį praleidus galima atnaujinti, tačiau tik iki restruktūrizavimo plano patvirtinimo. Patvirtinus restruktūrizavimo planą, sueina naikinamasis terminas ir kreditorių reikalavimai nebegali būti įtraukiami. Tuo atveju, jei po restruktūrizavimo bylos iškėlimo atsiradusi einamųjų mokėjimų skola būtų neišieškoma ir būtų laukiama, kada bus įvykdytas restruktūrizavimo planas arba kada restruktūrizavimo byla bus nutraukta, būtų pažeidžiami teisėti kreditorių interesai ir būtų prieštaraujama protingumo bei teisingumo principams.

3. Kasacinio teismo praktikos dėl *JR* 24, 23 straipsnio normų taikymo iš esmės nėra. Tačiau Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2016 m. lapkričio 23 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-474-684/2016 yra pasisakęs, kad draudimas restruktūrizuojamai įmonei vykdyti pinigines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties išskelti įmonės restruktūrizavimo bylą priėmimo dienos, apima tik draudimą vykdyti prievoles, kurių vykdymo terminai suėjo iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo (t. y. senąsias prievoles, dėl kurių pakeitimo iškelta restruktūrizavimo byla); naujosios įmonės prievolės, kurios *JR* įvardytos kaip „einamosios įmokos“, turi būti vykdomos bendra tvarka (*JR* 8 straipsnio 4 punktas) ir restruktūrizuojamos įmonės statusas nesuteikia skolininkui jokių privilegijų. Jei įmonė nepajėgi mokėti einamųjų įmokų, ji negali būti restruktūrizuojama, nes ji ne gerina, o blogina savo padėtį (dėl nesumokėtų einamųjų įmokų atsiranda kreditorių naujų reikalavimų). Taigi ir šioje situacijoje teismas analogiškai turėtų spręsti ginčą ir įpareigoti antstolį išieškoti skolą iš einamųjų mokėjimų.

13. Suinteresuotas asmuo antstolis A. N. atsiliepimu į kasacinį skundą prašo Vilniaus apygardos teismo 2017 m. kovo 9 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodoma, kad teismai teisingai ir visapusiškai išnagrinėjo pareiškėjos skundą ir priėmė pagrįstą sprendimą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl restruktūrizuojamos įmonės einamųjų įmokų išieškojimo

14. Nuo teismo nutarties iškelti įmonės restruktūrizavimo byla įsiteisėjimo dienos iki teismo nutarties patvirtinti restruktūrizavimo planą priėmimo dienos draudžiama vykdyti visas pinigines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties iškelti įmonės restruktūrizavimo byla priėmimo dienos, įskaitant palūkanų, netesybų ir privalomųjų įmokų mokėjimą, išieškoti skolas iš šios įmonės teismo ar ne ginčo tvarka, nustatyti priverstinę hipoteką, servitutą, užufruktą, įskaityti reikalavimus, įkeisti, parduoti ar kitaip perduoti įmonės turtą, reikalingą įmonės veiklai tęsti; šio punkto apribojimais netaikomi gavus teismo leidimą šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais (*IR/ 8* straipsnio 1 punktą).

15. Teismų praktikoje nurodyta, kad draudimas restruktūrizuojamai įmonei vykdyti pinigines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties iškelti įmonės restruktūrizavimo byla priėmimo dienos, atsiranda įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti restruktūrizavimo byla, tačiau šis draudimas apima tik draudimą vykdyti prievoles, kurių vykdymo terminai suėjo iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo (t. y. senąsias prievoles, dėl kurių pakeitimo iškelta restruktūrizavimo byla) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-474-684/2016, 26 punktą).

16. *IR/ 8* straipsnio 4 punkte nustatyta, kad nuo nutarties iškelti įmonės restruktūrizavimo byla įsiteisėjimo dienos restruktūrizuojama įmonė moka visas einamąsias įmokas. Pagal *IR/ 2* straipsnio 9 punktą restruktūrizuojamos įmonės einamosios įmokos yra visi įmonės ūkinei komercinei veiklai užtikrinti reikalingi mokėjimai ir įmokos, įskaitant ir privalomąsias, kurie (kurios) mokami (mokamos) įmonės restruktūrizavimo metu, pradėdant nuo teismo nutarties iškelti restruktūrizavimo byla įsiteisėjimo dienos.

17. Nutartyje iškelti įmonės restruktūrizavimo byla, be kitų reikalavimų, nurodomos ir įmonės sąskaitos, iš kurių gali būti mokamos einamosios įmokos, ir *IR/ 5* straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyti mokėjimai, neatsižvelgiant į tai, kad sąskaitos yra areštuotos ar joms taikomi kiti disponavimo apribojimai (*IR/ 7* straipsnio 8 dalies 6 punktą).

18. Teismų praktikoje pažymėta, kad naujosios įmonės prievolės, kurios *IR/ 1* įvardytos kaip „einamosios įmokos“, turi būti vykdomos bendra tvarka (*IR/ 8* straipsnio 4 punktą) ir restruktūrizuojamos įmonės statusas nesuteikia skolininkui jokių privilegijų. Jei įmonė nepajėgi mokėti einamųjų įmokų, ji negali būti restruktūrizuojama, nes ji ne gerina, o blogina savo padėtį (dėl nesumokėtų einamųjų įmokų atsiranda kreditorių naujų reikalavimų). Dėl to pareiškimo dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo priėmimas *teisme įstatymo* nustatyta apimtimi varžo kreditorių teisę išieškoti skolas iš restruktūrizuojamos įmonės, restruktūrizavimo bylos iškėlimas taip pat suvaržo restruktūrizuojamos įmonės teises atsiskaityti su senaisiais kreditoriais (išskyrus kai gaunamas teismo leidimas – *IR/ 8* straipsnio 1 punktą, 9 straipsnio 3 dalis), tačiau niekaip nesuvaržo restruktūrizuojamos įmonės teisės mokėti einamąsias įmokas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-474-684/2016, 26 punktą; 2014 m. lapkričio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-492/2014). Taigi kai nustatoma, kad po restruktūrizavimo bylos iškėlimo susidariusi skola atsirado atliekant restruktūrizavimo procedūras, užtikrinant įmonės ūkinę komercinę veiklą, tai tokios išlaidos pagal savo teisinę prigimtį ir paskirtį laikytinos einamosiomis įmokomis, kurias įmonė turi mokėti restruktūrizavimo bylos metu.

19. Nagrinėjama atveju nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismo 2013 m. sausio 16 d. nutartimi priimtas UAB „Molesta“ pareiškimas dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo; iki nutarties iškelti įmonės restruktūrizavimo byla ar atsisakyti ją iškelti įsiteisėjimo dienos sustabdytas atsakovės UAB „Molesta“ turto, turtinių teisių ir lėšų realizavimas ir (ar) išieškojimas pagal vykdomuosius dokumentus, išduotus pagal teismų ir kitų institucijų sprendimus. Vilniaus apygardos teismo 2013 m. vasario 1 d. nutartimi leista iš UAB „Molesta“ sąskaitų AB DNB banke, a. s. Nr. LT684010045500020214 (banko kodas 40100), banke „Swedbank“, AB, a. s. Nr. LT217300010002550487 (banko kodas 73000), sumokėti darbo užmokesį UAB „Molesta“ darbuotojams ir privalomąsias įmokas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai bei valstybės biudžetams.

20. Vilniaus apygardos teismas 2014 m. sausio 3 d. nutartimi iškėlė UAB „Molesta“ restruktūrizavimo byla; šia nutartimi leido iš UAB „Molesta“ sąskaitų AB DNB banke, a. s. Nr. LT684010045500020214, banke „Swedbank“, AB, a. s. Nr. LT217300010002550487, mokėti įmonės ūkinei komercinei veiklai reikalingus mokėjimus ir įmokas, tarp jų ir privalomąsias įmokas.

21. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad UAB „Molesta“ 2013 m. birželio 26 d. sudarė sutartį su pareiškėja dėl teisinės pagalbos iškėliant restruktūrizavimo byla ir restruktūrizuojant įmonę teikimo. Šios sutarties pagrindu pareiškėja atstovavo restruktūrizuojamos įmonės interesams visose įmonėse, įstaigose, organizacijose, teismuose, teikė teisinę paslaugas ir pan. UAB „Molesta“ nuo 2015 m. kovo mėn. nesumokėjo pareiškėjai už teikiamas paslaugas ir liko jai skolinga 4713,34 Eur. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2016 m. kovo 22 d. sprendimu priteisė L. T. iš RUAB „Molesta“ 4713,34 Eur, 212,10 Eur palūkanų, 6 proc. metinių palūkanų nuo priteistos sumos iki teismo sprendimo įvykdymo ir 110,28 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo. Teismas 2016 m. balandžio 27 d. išdavė vykdomąjį raštą, tačiau antstolis 2016 m. birželio 27 d. patvarkymu jį grąžino pareiškėjai. Pareiškėja apskundė antstolio veiksmus, tačiau šis atsisakė skundą tenkinti.

22. Bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas nurodė, kad einamųjų įmokų išieškojimas galimas tik esant nutrauktai restruktūrizavimo bylai, o restruktūrizavimo bylai tęsiantis negalimi jokie priverstiniai antstolių veiksmai. Apeliacinės instancijos teismas antstolio veiksmus pripažino teisėtais nurodęs, kad pagal *IR/ 8* straipsnio 3 punktą negalimi jokie antstolio veiksmai. Tokias teismų išvadas teisėjų kolegija pripažįsta neatitinkančiomis nutarties 15–18 punktuose pateiktų aiškinimų.

23. Bylos duomenimis, Vilniaus apygardos teismas, 2014 m. sausio 3 d. nutartimi iškėlęs UAB „Molesta“ restruktūrizavimo byla, leido iš dviejų konkrečių banko sąskaitų mokėti įmonės ūkinei komercinei veiklai reikalingus mokėjimus ir įmokas. Pareiškėjos naudai iš restruktūrizuojamos įmonės mokamas atlyginimas už restruktūrizavimo metu suteiktą teisinę pagalbą yra einamosios įmokos, todėl laikytina, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016 m. kovo 22 d. sprendimu priteista pareiškėjai skola susidarė įmonei nemokant *IR/ 8* straipsnio 4 punkte apibrėžtų restruktūrizuojamos įmonės įmokų. RUAB „Molesta“ skola pareiškėjai atsirado jau po restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Toks pareiškėjos reikalavimas (dėl einamųjų įmokų skolos išieškojimo) nėra įtraukiamas į restruktūrizuojamos bendrovės kreditorių sąrašą (pagal *IR/ 23* straipsnio 3 dalį į restruktūrizavimo bylos kreditorių sąrašą įrašomi tik tie reikalavimai, kurie atsirado iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo). Susidariusios einamųjų įmokų skolos (naujos įmonės prievolės) išieškojimo atidėjimas, iki bus įvykdytas restruktūrizavimo planas arba nutraukta restruktūrizavimo byla, restruktūrizuojamai įmonei sukurtų nepagrįstų privilegijų. Kaip nurodyta nutarties 17 punkte, jei įmonė nepajėgi mokėti einamųjų įmokų, ji negali būti restruktūrizuojama. *IR/ 1* normomis restruktūrizuojamai įmonei suteikta teisė mokėti bet kokius įmonės veiklai užtikrinti reikalingus mokėjimus ir įmokas, t. y. įvykdyti prievoles, kurios atsirado jau po restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Taigi *IR/ 1* normomis nevaržoma ir antstolio teisė priverstine tvarka išieškoti laiku nesumokėtų einamųjų įmokų ir palūkanų.

24. Pažymėtina, kad pirmosios instancijos teismas, vertindamas antstolio veiksmų teisėtumą, be pagrindo rėmėsi *IR/ 28* straipsnio 4 dalies norma, kurioje reglamentuojamos įmonės restruktūrizavimo bylos nutraukimo sąlygos ir padariniai ir kuri taikytina tik nutraukus restruktūrizavimo byla. *IR/ 28* straipsnio 4 dalies nuostata, kad ši straipsnio dalis taikoma ir restruktūrizavimo metu susidariusiems einamųjų įmokų įsiskolinimams, negali būti aiškinama kaip savarankiškas pagrindas riboti einamųjų įmokų skolas,

susidariusios jau po restruktūrizavimo bylos įmonei iškėlimo, išieškojimą restruktūrizavimo bylos metu. Minėta norma sistemiškai aiškintina kartu su restruktūrizuojamos įmonės įsipareigojimų vykdymą reglamentuojančia *JR/ 8* straipsnio norma, kurios 4 punkte nustatyta, jog restruktūrizuojama įmonė moka visas einamąsias įmokas. Dėl to teismų argumentas, kad susidariusios einamųjų įmokų skolos gali būti išieškomos tik nutraukus įmonės restruktūrizavimo bylą, laikytinas neatitinkančiu įmonės restruktūrizavimo esmės – restruktūrizuojamos įmonės siekio išsaugoti ir plėtoti įmonės veiklą, nenutraukiant įmonės ūkinės komercinės veiklos, sumokėti skolas ir išvengti bankroto.

25. Teisėjų kolegija sprendžia, kad pirmiau nurodyti argumentai leidžia daryti išvadą, jog po restruktūrizavimo bylos iškėlimo atsiradusi skola, kaip ir visos mokėtinos einamosios restruktūrizuojamos įmonės įmokos, turi būti išieškoma bendra Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir *CPK*) nustatyta tvarka. Kitoks normų aiškinimas neatitiktų restruktūrizavimo tikslų. Dėl to sprendžiamas bylos atveju nebuvo kliūčių priimti vykdomąjį dokumentą ir pradėti vykdymo veiksmus, todėl antstolis neturėjo teisinio pagrindo grąžinti išieškotojai vykdomąjį dokumentą dėl teismo sprendimu priteistų einamųjų įmokų skolos išieškojimo (*JR/ 7* straipsnio 8 dalies 6 punktas, 8 straipsnis).

26. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė *JR/* ir *CPK* nuostatas, netinkamai vadovavosi teismų praktika, todėl yra pagrindas teismų procesinius sprendimus panaikinti ir priimti naują sprendimą – pareiškėjos skundą tenkinti ir panaikinti antstoliopatvarkymą dėl vykdomojo dokumento grąžinimo (*CPK* 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas, 359 straipsnio 1 dalies 4 punktas, 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos *civilinio proceso kodekso* 359 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 4 dalimi, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2017 m. kovo 9 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016 m. rugsėjo 7 d. nutartį panaikinti ir priimti naują sprendimą – pareiškėjos skundą tenkinti ir panaikinti antstolio A. N. 2016 m. birželio 27 d. patvarkymą dėl vykdomojo dokumento grąžinimo vykdomojoje byloje Nr. 0157/15/02280.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Birutė Janavičiūtė

Donatas Šernas

Paminėta tekste:

Bylos:

15/02 Dėl vaistų reklamos

3K-3-492/2014 Dėl vienašalio žemės nuomos sutarčių nutraukimo pripažinimo neteisėtu

3K-3-474-684/2016 Dėl žalos atlyginimo

Teisės aktai:

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas

359 str. Kasacinio teismo teisės

362 str. Kasacinio teismo nutarties įsiteisėjimas ir privalomumas

Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymas

2 str. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

5 str. Įmonės restruktūrizavimo plano metmenys

7 str. Įmonės restruktūrizavimo bylos iškėlimas teisme

8 str. Restruktūrizuojamos įmonės įsipareigojimai ir įsipareigojimų restruktūrizuojamai įmonei vykdymas

9 str. Restruktūrizuojamos įmonės ir jos turto valdymas

23 str. Kreditorių reikalavimų tvirtinimas

24 str. Restruktūrizuojamos įmonės kreditorių teisės

28 str. Įmonės restruktūrizavimo bylos nutraukimas

Lietuvos Respublikos teismų įstatymas

